

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
16. marts 2018

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato
C-551/16	Klein Schiphorst Sagen vedrører: 1. Kan den beføjelse, der er tillagt i artikel 64, stk. 1, litra c), i forordning nr. 883/2004, henset til denne forordnings artikel 63 og 7, formålet med og indholdet af forordningen og personers og arbejdstagers frie bevægelighed forstås således, at en ansøgning om forlængelse af perioden for eksport af en ydelse ved arbejdsløshed i princippet afslås, med mindre forlængelsen af eksportperioden efter Uwv opfattelse på grundlag af sagens konkrete omstændigheder, herunder eksempelvis at der foreligger en konkret og beviselig udsigt til arbejde, ikke med rimelighed kan nægtes? I benægtende fald: 2. Hvorledes skal medlemsstaterne da forstå den beføjelse, der er tillagt i artikel 64, stk. 1, litra c), i forordning nr. 883/2004?	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Beskæftigelsesministeriet Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering	Dom	21.03.18

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessent	Processkridt	Dato
C-187/16	<p>Europa-Kommissionen mod Republikken Østrig</p> <p>Påstande: 1) Det fastslås, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 49 og 56 TEUF, henholdsvis artikel 4, sammenholdt med artikel 11-37 i direktiv 92/50/EØF (1) og artikel 14, 20 og 23-55 i direktiv 2004/18/EF (2), for så vidt som — den har tildelt tjenesteydelseskontrakter vedrørende fremstilling af visse dokumenter, såsom pas med chips, nødpas, opholdstilladelser, identitetskort, pyrotekniske tilladelser, kørekort i kreditkortformat og registreringsattester i kreditkortformat under og over de i direktiv 92/50/EØF og direktiv 2004/18/EF gældende tærskler i perioden før og efter gennemførelsen af direktiv 2004/18/EF direkte til Österreichische Staatsdruckerei GmbH, og — den har opretholdt nationale bestemmelser, navnlig § 2, stk. 3, i forbundslov om ændring af Österreichische Staatsdruckereis retsforhold, som forpligter de ordregivende myndigheder til udelukkende at tildele disse tjenesteydelseskontrakter udelukkende til Österreichische Staatsdruckerei GmbH. 2) Republikken Østrig tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	Miljø- og Fødevareministeriet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	20.03.18
C-537/16	<p>Garlsson Real Estate e.a.</p> <p>Sagen vedrører: 1. Er bestemmelsen i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolket i lyset af artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7 til EMRK, praksis herom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og national lovgivning, til hinder for at indlede en forvaltningsretlig sag, som vedrører et forhold (ulovlig adfærd i form af kursmanipulation), for hvilket den samme person allerede er blevet domfældt ved en endelig dom? 2. Kan den nationale ret anvende de EU-retlige principper direkte med hensyn til princippet ne bis in idem på grundlag af chartrets artikel 50, fortolket i lyset af artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7 til EMRK, praksis herom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og national lovgivning?</p>	Finansministeriet Justitsministeriet Erhvervsministeriet Finanstilsynet	Dom	20.03.18
C-596/16 og C-597/16	<p>Di Puma m.fl.</p> <p>Sagen vedrører: 1) Skal artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fortolkes således, at en endelig konstatering af, at den adfærd, der udgør den strafferetlige overtrædelse, ikke foreligger, er til hinder for, at der – uden behov for yderligere vurderinger foretaget af den nationale ret – indledes eller fortsættes endnu en retsforfølgelse for samme forhold med henblik på at pålægge sanktioner, der henset til deres karakter og strenghed skal kvalificeres som strafferetlige?</p>	Justitsministeriet	Dom	20.03.18

	2) Skal den nationale ret ved vurdering af, hvorvidt sanktionerne er effektive, rimelige og præventive, tage højde for strafgrænserne i direktiv 2014/57/EU med hensyn til konstateringen af tilsidesættelse af princippet <i>ne bis in idem</i> som fastlagt i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder?			
C-12/17	Dicu Sagen vedrører: Skal artikel 7 i direktiv 2003/88/EF fortolkes således, at den er til hinder for en national bestemmelse, som ved fastlæggelsen af en arbejdstagers ferieperiode ikke medregner en periode med forældreorlov i forbindelse med et barn under 2 år som faktisk arbejdstid?	Beskæftigelsesministeriet Moderniseringsstyrelsen	GA	20.03.18
Forenede sager C-688/15 og C-109/16	Anisimoviené e.a. m.fl. Sagen vedrører: 1. Skal indskudsdirektivet fortolkes således, at penge, der hæves med personernes samtykke, eller som af disse personer selv overføres til eller indbetales på en konto, der var blevet åbnet i et kreditinstituts navn i et andet kreditinstitut, kan anses for et indskud i henhold til direktivet? 2. Skal indskudsdirektivets artikel 7, stk. 1, sammenholdt med artikel 8, stk. 3, forstås således, at der skal ske udbetaling i henhold til en indskudsgaranti op til det beløb, der er fastsat i artikel 7, stk. 1, til alle personer, hvis fordring kan fastslås inden den dato, hvor den i indskudsdirektivets artikel 1, stk. 3, nr. i) og ii), omhandlede afgørelse eller kendelse afsiges? 3. Hvad angår indskudsdirektivet er definitionen af en »almindelig bankforretning« da relevant for fortolkningen af indskudsbegrebet som et indestående, der hidrører fra bankforretninger? Skal definitionen også tages i betragtning ved fortolkningen af begrebet indskud i nationale retlige foranstaltninger, der har gennemført indskudsdirektivet? 4. Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende, hvorledes skal begrebet almindelig bankforretning i indskudsdirektivets artikel 1, nr. 1), da forstås og fortolkes:(a) hvilke bankforretninger bør anses for almindelige, eller hvilke kriterier bør danne grundlag for afgørelsen af, om en bestemt bankforretning er en almindelig bankforretning? (b) skal begrebet almindelig bankforretning vurderes under hensyn til formålet med de gennemførte bankforretninger eller til de parter, hvormellem sådanne bankforretninger foretages? (c) skal indskudsbegrebet som et indestående, der hidrører fra almindelige bankforretninger, i indskudsdirektivet fortolkes således, at det kun omfatter tilfælde, hvor alle de forretninger, der fører til et sådant indskud, kan anses for almindelige? 5. Hvad angår penge, der ikke er omfattet af indskudsdefinitionen i indskudsdirektivet, men hvor medlemsstaten har valgt at gennemføre indskudsdirektivet og investordirektivet i national ret på en sådan måde,	Finanstilsynet	Dom	22.03.18

	at penge, hvorpå indskyderen har en fordring, der hidrører fra et kreditinstituts pligt til at yde investeringservice, også anses for et indskud, kan dækningen for indskud da kun anvendes efter, at det er blevet fastslået, at kreditinstituttet i et bestemt tilfælde har handlet som et investeringselskab, og det fik overført penge medhenblik på investeringsvirksomhed/-aktiviteter i den i investordirektivet og MiFID omhandlede forstand?			
C-96/16 og C-94/17	<p>Escobedo Cortés</p> <p>Sagen vedrører: 1) Er artikel 3 hvad angår [punkt 1, litra e), i bilaget til] og artikel 4, stk. 1, i direktiv 93/13 til hinder for en retspraksis, hvorefter et vilkår i en låneaftale, der fastsætter en morarentesats, som indebærer en strafrente på mere end 2% af den ordinære, årlige rente, der er fastsat i aftalen, udgør en uforholdsmæssigt stor godtgørelse, der pålægges den forbruger, som har opfyldt sine betalingsforpligtelser for sent, og dermed er urimeligt? 2) Er artikel 3 hvad angår [punkt 1, litra e), i bilaget til] og artikel 4, stk. 1, artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 til hinder for en retspraksis, som ved vurderingen af, at et vilkår i en låneaftale, hvorved fastsættes morarenter, er urimeligt, fastsætter genstanden for kontrollen heraf til at være den yderligere omkostning, som denne rentetype medfører i forhold til de ordinære renter, da de udgør »en uforholdsmæssig stor godtgørelse, der er pålagt en forbruger, som ikke har overholdt sine forpligtelser«, og fastslår, at følgen af, at vilkåret erklæres urimeligt, er, at strafrenterne ophæves fuldstændigt, hvorfor alene de ordinære renter fortsat påløber, indtil lånet er tilbagebetalt? 3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, skal konstateringen af, at et vilkår, hvorved morarentesatsen fastsættes, er ugyldigt, fordi det er urimeligt, have andre virkninger, for at disse bliver forenelige med direktiv 93/13, som f.eks. den fuldstændige ophævelse af, at både ordinære renter og morarenter påløber, når låntager har tilsidesat sin betalingsforpligtelse i forhold til afdrag inden for de i kontrakten fastsatte frister, eller at de lovbestemte renter påløber?</p>	Justitsministeriet	GA	22.03.18
C-568/16	<p>Rasool</p> <p>Sagen vedrører: 1. Skal artikel 3, litra o), i direktivet om betalingstjenester i det indre marked (direktiv 2007/64/EF) fortolkes således, at en mulighed i en statsligt koncessioneret spillehal for at hæve kontanter i en pengeautomat, som samtidig er en pengevekselautomat, med EC-kort og pinkode, idet den bank- og kontotekniske afvikling foretages af en ekstern tjenesteyder (»netoperatør«), og udbetalingen til kunden først sker, når netoperatøren efter at have kontrolleret, om der er dækning på kontoen, sender en autoriseringskode til terminalen, mens spillehalsoperatøren kun fylder den multifunktionelle pengevekselautomat op med kontanter</p>	Skatteministeriet Erhvervsministeriet Finanstilsynet	Dom	22.03.18

	<p>og fra den hævende kundes bank modtager en kreditnota på det hævede beløb, udgør en aktivitet som omhandlet i direktivets artikel 3, litra o), som dermed ikke kræver tilladelse? 2. Såfremt den i det første spørgsmål beskrevne aktivitet ikke udgør en aktivitet som omhandlet i artikel 3, litra o): Skal artikel 3, litra e), i direktiv 2007/64/EF fortolkes således, at den i det første spørgsmål beskrevne mulighed for at hæve kontanter med pinkode er en aktivitet som omhandlet i denne bestemmelse, når der samtidig med kontanthævningen genereres en værdikupon på 20 EUR, som skal indløses hos spillehallens tilsynspersonale med henblik på at kaste mønter i en spilleautomat? Såfremt den i det første og det andet spørgsmål beskrevne aktivitet ikke udgør en aktivitet, som ved artikel 3, litra o), og/eller litra e), er undtaget fra direktivets anvendelsesområde: 3a. Skal nr. 2) i bilaget til direktiv 2007/64/EF fortolkes således, at den aktivitet, som er beskrevet i det første og det andet spørgsmål, og som operatøren af spillehallen udfører, er en betalingstjeneste, som kræver tilladelse, selv om operatøren af spillehallen ikke fører en konto for den kunde, som hæver penge? 3b. Skal artikel 4 i direktiv 2007/64/EF fortolkes således, at den aktivitet, som er beskrevet i det første og det andet spørgsmål, og som operatøren af spillehallen udfører, er en betalingstjeneste som omhandlet i denne bestemmelse, hvis operatøren af spillehallen stiller denne service gratis til rådighed? Såfremt Domstolen anser den beskrevne aktivitet for en betalingstjeneste, som kræver tilladelse: 4. Skal EU-retten og direktivet om betalingstjenester i det indre marked fortolkes således, at de er til hinder for en straffretlig sanktionering af driften af en EC-kontanterterminal i et tilfælde med de foreliggende karakteristika, hvis tilsvarende EC-terminaler er blevet drevet eller fortsat drives uden tilladelse i talrige statsligt koncessionerede spillehaller samt i statsligt koncessionerede og til dels også statsdrevne spillecasinoer, og den kompetente tilladelses- og tilsynsmyndighed ikke gør indvendinger imod dette? I tilfælde af, at også fjerde spørgsmål besvares benægtende: 5. Skal direktivet om betalingstjenesteydelser og de EU-retlige principper om retssikkerhed og retsklarhed samt chartrets artikel 17 fortolkes således, at de i et tilfælde med de foreliggende karakteristika er til hinder for en myndigheds- og retspraksis, som anordner, at de pengebeløb tilfalder statskassen (»fortabes«), som operatøren af spillehallen via en tjenesteydelse fra netoperatøren har modtaget fra bankkunderne, som med EC-kort og pinkode har hævet de kontanter og/eller værdikuponer til spil på spilleautomater, som han har påfyldt, selv om alle kreditnotaer kun svarer til de beløb, som kunderne har modtaget i kontanter og værdikuponer til at spille med via automaten?</p>			
--	---	--	--	--

Forenede sager C-47/17 og C-48/17	<p>X m.fl.</p> <p>Sagen vedrører: 1) Skal den anmodede medlemsstat henset til formålet med samt indholdet og omfanget af Dublin-forordningen og proceduredirektivet reagere inden to uger efter modtagelse af anmodningen om fornyet behandling som omhandlet i gennemførelsesforordningens artikel 5, stk. 2? 2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, er det da den frist på højst en måned, der er omhandlet i artikel 20, stk. 1, litra b), i forordning nr. 343/2003 (nu artikel 25, stk. 1, i Dublin-forordningen), der gælder, når henses til gennemførelsesforordningens artikel 5, stk. 2, sidste punktum? 3) Såfremt det første og det andet spørgsmål besvares benægtende, har den anmodede medlemsstat da på grundlag af ordet »bestræber« i gennemførelsesforordningens artikel 5, stk. 2, en rimelig frist til at reagere på anmodningen om fornyet behandling? 4) Såfremt der faktisk er tale om en rimelig frist, inden for hvilken den anmodede medlemsstat i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 5, stk. 2, skal reagere på anmodningen om fornyet behandling, er der da stadig tale om en rimelig frist, når der som i den foreliggende sag er forløbet lidt over seks måneder? Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende, hvad forstås der da ved en rimelig frist? 5) Hvilke konsekvenser har det, såfremt den anmodede medlemsstat ikke inden for to uger, en måned eller en rimelig frist reagerer på anmodningen om fornyet behandling? Er den anmodende medlemsstat da ansvarlig for den materielle behandling af udlændingens asylansøgning, eller er det den anmodede medlemsstat, som er ansvarlig? 6) Såfremt der må gås ud fra, at den anmodede medlemsstat bliver ansvarlig for den materielle behandling af asylansøgningen, fordi den ikke har reageret rettidigt på anmodningen om fornyet behandling som omhandlet i gennemførelsesforordningens artikel 5, stk. 2, inden for hvilken frist skal den anmodende medlemsstat, i dette tilfælde sagsøgte, gøre udlændingen bekendt hermed?</p>	Udlændinge- og Integrationsministeriet	GA	22.03.18
T-540/15	<p>De Capitani mod Parlamentet</p> <p>Påstande: Europa-Parlamentets afgørelse A(2015)4931 af 8. juli 2015 om afslag på fuld aktindsigt i dokumenterne LIBE-2013-0091-02 og LIBE-2013-0091-03, der er knyttet til forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde og Uddannelse på Retshåndhævelsesområdet (Europol) og om ophævelse af afgørelse 2009/371/RIA og 2005/681/RIA, annulleres. Europa-Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger, herunder eventuelle intervenerende parters omkostninger.</p>	Udenrigsministeriet Miljø- og Fødevareministeriet	Dom	22.03.18

T-80/16	<p>Shire Pharmaceuticals Ireland mod EMA</p> <p>Påstande: — Det Europæiske Lægemiddelagenturs afgørelse af 15. december 2015, som blev meddelt sagsøgeren den 18. december 2015, om nægtelse af at validere en ansøgning i henhold til forordning (EF) nr. 141/2000 (1) om udpegelse som lægemiddel til sjældne sygdomme annulleres.</p> <p>— Det Europæiske Lægemiddelagentur tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	Lægemiddelstyrelsen	Dom	22.03.18
T-242/16	<p>Stavytskyi mod Rådet</p> <p>Påstande: — Rådets afgørelse (FUSP) 2016/318 af 4. marts 2016 om ændring af afgørelse 2014/119/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Ukraine samt Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2016/311 af 4. marts 2016 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 208/2014 om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Ukraine annulleres, for så vidt som disse retsakter opretholder sagsøgeren på listen over personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger.</p> <p>— Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	Udenrigsministeriet	Dom	22.03.18